“Hem trobat probablement el primer columbari romà de Mallorca”

Entrevista a Mateu Riera, investigador adscrit de l’ICAC

“Hem trobat probablement el primer columbari romà de Mallorca”

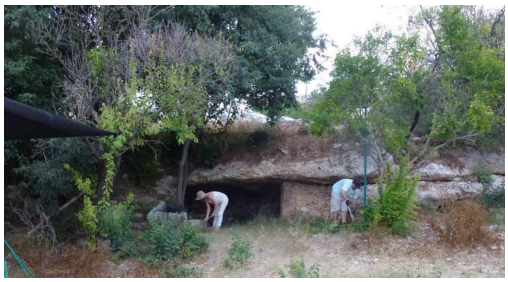
Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Mateu Riera és el codirector de les excavacions a Sineu (Mallorca) juntament amb Josep Maria Puche (ICAC), responsable de la documentació gràfica, i l'arqueòloga Antonia Martínez. La campanya d'aquest agost a la cova del Molí d'en Gaspar d'aquest poble mallorquí ha donat resultats molt interessants, presentats a les VI Jornades d'Arqueologia de les Illes Balears. Hi ha treballat un equip de deu persones entre arqueòlegs, peons especialitzats i restauradors, gràcies al finançament de l'Ajuntament de Sineu i del Consell de Mallorca.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Exterior del columbari i feines de neteja.

Com ha anat aquesta primera campanya a la cova del Molí d'en Gaspar de Sineu?

Molt bé, a l'interior hem trobat el que podria ser un columbari d'època romana, però encara no ho podem dir segur.

De què es podria tractar, si no?

D'una construcció, semblant a les construccions associades a comunitats cristianes d'entre els segles VII i XII. D'altra banda, les cavitats trobades a la cova, el que serien els nínxols, fan pensar en les "capades de moro" del llegendari balear, segons el qual pegaven amb el cap quan resaven, i de tant pegar hi deixaven la marca del cap.

Ja seria curiós... Però a favor que es tracti d'un columbari, què diries?

Per mides i distribució dels 17 nínxols és el que s'hi ajusta més. Hem excavat l'interior i malauradament tots els sediments són estrats dels segles XX i XXI, perquè fins fa pocs anys la cova havia servit de corral per a bestiar, o sigui que no ens serveixen per datar.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Vistes 3D de la cova abans d'excavar

(Unitat de Documentació Gràfica, ICAC).

Com podreu datar, doncs?

Queden dues vies. La primera: excavar els exteriors per si trobem coves com aquesta o altres elements funeraris o zones d'inhumacions, perquè els columbaris no solen estar aïllats. L'altra via és agafar mostres de les concrecions calcàries dels nínxols i fer-ne la prova del carboni 14. Haurà de ser en una altra campanya, perquè d'aquesta hem exhaurit el pressupost. Tenim un pla quinquennal: si va bé hi treballarem 4 anys més.

A part del possible columbari, què més heu trobat?

Una dotzena de fragments ceràmics romans i islàmics. És interessant perquè fins ara no s'havia trobat cap material així. També val la pena dir que gràcies a l'excavació aquest jaciment es podrà incloure a la Carta arqueològica del Govern balear, de manera que servirà perquè quedi protegit.

Si no sortia al catàleg, què us va fer pensar que s'havia d'excavar?

Va ser gràcies a una amiga periodista. El seu tiet és un dels veïns de la cova, i estava tan

convençut que era antiga que ho va dir a la seva neboda, i ella a nosaltres.

Vista interior del columbari.

Si es confirma que és un columbari romà, per què serà important?

Seria una gran novetat, perquè de monuments funeraris com aquest a Mallorca no se'n coneixia cap. Seria el primer columbari identificat a l'illa. Normalment si tenen tants nínxols com és aquest cas, s'associen a vil·les o ciutats. De rastres d'època romana a Sineu ciutat no n'hi ha, però a menys de 2 km de la cova sí que hi ha 7 jaciments.

I?

El columbari podria donar empenta a una interpretació de fa un parell de segles, que diu que Sineu era una de les cinc ciutats romanes de Mallorca. Segons Plini, eren Palma, Pollentia i Bocchoris, ben localitzades, i Guium i Tucis, encara no localitzades.

Text: Carme Badia i Puig

Fotos: Mateu Riera i Josep M. Puche

Setembre del 2014

Més informació

Reportatge a la televisió de les Illes Balears (agost 2014)

«Acaben les excavacions amb la troballa del que podria ser una urna funerària» (Dindola, 30/8/2014)

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)